

مانند تمام چیزهای لینوکسی، sudo نیز بسیار قابل شخصی‌سازی است. می‌توان به صورتی آنرا تنظیم نمود که پاره‌ای از دستورات را بدون طلب رمز اجرا کند، کاربران خاص را به اجرای دستوراتی خاص محدود کند، زمانی خاص را به عنوان حافظه‌ی رمز در نظر بگیرد و...

رفتار sudo تابع فایل `/etc/sudoers` است. این فایل باید توسط `visudo` ویرایش گردد. وظیفه‌ی `visudo` کنترل صحیح بودن سینتکس نگارش است تا مبادا اتفاقی فایل را خراب نکنیم.

sudo را مجبور به فراموش کردن رمز کنید

به صورت پیشفرض، sudo تا 15 دقیقه از آخرین باری که رمز را دریافت کرده، آنرا به خاطر می‌سپارد. به همین علت است که حین اجرای پشت سر هم دستوراتی از طریق sudo، رمز درخواست نمی‌شود. اگر رایانه‌ی خود را به شخص دیگری قرض می‌دهید، فرمان زیر را وارد کنید تا sudo رمز را از یاد ببرد.

```
sudo -k
```

درخواست همیشگی رمز

اگر خوش دارید هر بار sudo را وارد می‌کنید تقاضای رمز کند (مثلا در شرایطی که رایانه‌ی شما به طور مرتب توسط دیگران استفاده می‌شود)، می‌توانید حافظه‌ی آنرا غیرفعال کنید. `visudo` را اجرا کنید (به رقم نامش، از ویرایشگر کاربرپسند nano استفاده می‌کند نه `.vi`):

```
sudo visudo
```

خط زیر را به انتهای دیگر خطوط Defaults اضافه کنید.

```
Defaults timestamp_timeout=0
```

```
GNU nano 2.2.6      File: /etc/sudoers.tmp      Modified
#
# This file MUST be edited with the 'visudo' command as root.
#
# Please consider adding local content in /etc/sudoers.d/ instead of
# directly modifying this file.
#
# See the man page for details on how to write a sudoers file.
#
Defaults          env_reset
Defaults          secure_path="/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:/bin"
Defaults          timestamp_timeout=0
^G Get Help ^O WriteOut ^R Read File ^Y Prev Pag ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit     ^J Justify  ^W Where Is ^V Next Pag ^U UnCut Te ^T To Spell
```

ابتدا Ctrl+O را برای ذخیره نمودن تغییرات و سپس Ctrl+X را برای خروج از نانو بفشارید. زین پس sudo همواره رمز می‌خواهد.

تغییر مدت زمان حافظه‌ی sudo

در روش فوق‌الذکر در واقع حافظه‌ی sudo را صفر تنظیم کردیم. عدد مقابل timestamp_timeout بر حسب دقیقه است. مثلا برای تنظیم حافظه‌ای 5 دقیقه‌ای:

```
Defaults timestamp_timeout=5
```

غیرفعال نمودن درخواست رمز

همچنین قادر هستید sudo را به کل ساکت کنید. با اضافه نمودن خط زیر به محل مشخص شده، مادامی که لاگین کرده باشید، هر دستوری که sudo قبش بیاید با سطح دسترسی کاربر ریشه اجرا خواهد شد.

```
username ALL=(ALL) NOPASSWD: ALL
```

نام کاربری خود را با username جایگزین کنید. (در تصویر زیر، نام کاربری howtogeek در نظر گرفته شده.)

```
GNU nano 2.2.6 File: /etc/sudoers.tmp Modified
root ALL=(ALL:ALL) ALL
# Members of the admin group may gain root privileges
%admin ALL=(ALL) ALL
# Allow members of group sudo to execute any command
%sudo ALL=(ALL:ALL) ALL
howtogeek ALL=(ALL) NOPASSWD: ALL
# See sudoers(5) for more information on "#include" directives:
^G Get Help ^O WriteOut ^R Read Fil ^Y Prev Pag ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit ^J Justify ^W Where Is ^V Next Pag ^U UnCut Te ^T To Spell
```

همچنین با تغییر خطی که ابتدایش %sudo وجود دارد به صورت زیر، کلیه‌ی کاربران گروه Administrator (همان گروه sudo) قادر خواهند بود بدون ورود رمز از sudo بهره‌برند.

```
%sudo ALL=(ALL:ALL) NOPASSWD:ALL
```

اجرای دستوراتی خاص بدون نیاز به ورود رمز

بدین منظور به جای ALL بعد از NOPASSWD، آدرس فرمان مورد نظر را بنویسید. مثلا خط زیر به کاربر

username اجازه می‌دهد بدون وارد نمودن رمز، apt-get و shutdown را با سطح دسترسی ریشه اجرا کند.

```
username ALL=(ALL) NOPASSWD: /usr/bin/apt-get,/sbin/shutdown
```

```
GNU nano 2.2.6      File: /etc/sudoers.tmp      Modified

root    ALL=(ALL:ALL) ALL

# Members of the admin group may gain root privileges
%admin  ALL=(ALL) ALL

# Allow members of group sudo to execute any command
%sudo  ALL=(ALL:ALL) ALL
howtogeek ALL=(ALL) NOPASSWD: /usr/bin/apt-get,/sbin/shutdown

# See sudoers(5) for more information on "#include" directives:

^G Get Help ^O WriteOut ^R Read File ^Y Prev Pag ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit     ^J Justify  ^W Where Is ^V Next Pag ^U UnCut Te ^T To Spell
```

محدود نمودن کاربری خاص به اجرای دستوراتی خاص

گر چه امکان بلک‌لیست کردن کاربری خاص به یک سری از دستورات شدنی است، اما معمولاً مؤثر نیست. به عنوان مثال می‌توان یک کاربر را از حق اجرای `sudo /sbin/shutdown` محروم کرد، اما او کماکان قادر به اجرای دستور `sudo cp` است. پس می‌تواند به مدد `cp` یک کپی از `/sbin/shutdown` بگیرد و آنرا اجرا کند.

روشی که در این شرایط توصیه می‌شود، وایت‌لیست کردن اوست. در خط زیر، کاربر `standarduser` تنها اجازه‌ی اجرای `shutdown` و `apt-get` را بدست می‌آورد و لاغیر.

```
standarduser ALL=/usr/bin/apt-get,/sbin/shutdown
```

```
GNU nano 2.2.6      File: /etc/sudoers.tmp

# User alias specification

# Cmnd alias specification

# User privilege specification
root    ALL=(ALL:ALL) ALL
standarduser ALL=/usr/bin/apt-get,/sbin/shutdown

# Members of the admin group may gain root privileges
%admin  ALL=(ALL) ALL

[ Wrote 31 lines ]

^G Get Help ^O WriteOut ^R Read File ^Y Prev Pag ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit     ^J Justify  ^W Where Is ^V Next Pag ^U UnCut Te ^T To Spell
```

فرمان زیر، دستورات مجاز کاربر standarduser را بر می‌گرداند.

```
sudo -U standarduser -l
```

```
howtogeek@ubuntu:~$ sudo -U standarduser -l
Matching Defaults entries for standarduser on this host:
    env_reset,
    secure_path=/usr/local/sbin\:/usr/local/bin\:/usr/sbin\:/usr/bin\:/sbin\:/bin

User standarduser may run the following commands on this host:
    (root) /usr/bin/apt-get, (root) /sbin/shutdown
howtogeek@ubuntu:~$
```

فعال کردن ثبت گزارش دسترسی

با اضافه نمودن خط زیر، sudo گزارش دسترسی ثبت خواهد کرد.

```
Defaults logfile=/var/log/sudo
```

`/var/log/sudo` اختیاری است. هر آدرسی را به دلخواه وارد کنید.

```
GNU nano 2.2.6      File: /etc/sudoers.tmp      Modified
#
# See the man page for details on how to write a sudoers file.
#
Defaults          env_reset
Defaults          secure_path="/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr/bin:/sbin:/bin"
Defaults          logfile=/var/log/sudo
# Host alias specification

^G Get Help ^O WriteOut ^R Read File ^Y Prev Pag ^K Cut Text ^C Cur Pos
^X Exit    ^J Justify ^W Where Is ^V Next Pag ^U UnCut Te ^T To Spell
```

با اجرای دستور زیر نیز محتویات log را مشاهده کنید.

```
sudo cat /var/log/sudo
```

به یاد داشته باشید! یک کاربر با دسترسی نامحدود sudo، توانایی ویرایش یا حذف این فایل را خواهد داشت. همچنین با گرفتن اعلان su، دستورات را با سطح دسترسی ریشه اجرا خواهد کرد بدون آنکه گزارشی ثبت شود. نتیجتاً این قابلیت بیشتر زمانی مفید است که با حساب‌های کاربری مجاز به اجرای زیرمجموعه‌ای از فرامین سیستمی، قرین گردد.

این مطلب ترجمه‌ی آزادی بود از:

<http://www.howtogeek.com/116757/8-ways-to-tweak-and-configure-sudo-on-ubuntu>

ترجمه و گردآوری از آرمان اسماعیلی.

آدرس وبلاگ:

<http://armanes.ir>

آدرس ایمیل:

arman1992esmaeili@hotmail.com